sub la suda kruco ★

ESPERANTO

Kongresoj en Velingtono, Adelajdo kaj Ulan-Batoro

Kiel fajpi Esperante

Appeal to complete a house in Zimbabwe

Froth and Bubble

oficiala organo de la aŭstralia kaj nov-zelanda esperanto-asocioj
volumo 18 [3] • numero 103 • septembro 2010

ESPERANTO SUB LA SUDA KRUCO

Redaktoroj | Chris Krägeloh & Šandor Monostori
Kontaktadreso | esk2@esperanto.org.au
P.O.Box 1097
Bendigo Central Vic 3552
Australia

Abonoj & Pasintaj Numeroj

Esperanto Sub La Suda Kruco estas sendata al membroj de la Aŭstralia Esperanto-Asocio (AEA) kaj Nov-Zelanda Esperanto-Asocio (NZEA).
Por informoj pri abonoj, pasintaj numeroj, kaj pri membriĝo al la asocioj:
AEA | www.esperanto.org.au – info@esperanto.org.au
NZEA | www.esperanto.org.nz – exec@esperanto.org.nz

Kontribuu al ESK

Sendu eseojn, ideojn, rakontojn, esprimojn de vidpunktoj, leterojn, desegnaĵojn, fotojn, kaj iun aŭ alian originalan kontribuon al nia oficiala kontaktadreso, "esk2@esperanto.org.au".
Limdato por kontribuoj por la sekva numero:
15 de novembro 2010
La redaktoroj rajtas redakti, korekti, mallongigi kaj konformigi al la stilo kaj kutimo de ĉi tiu gazeto ĉiujn tekstojn antaŭ aperigo.

Por la opinioj aperantaj en ĉi tiu eldonaĵo respondecas la aŭtoroj. Ili ne necese spegulas la opinioj aŭ de AEA, aŭ de NZEA.

Copyright @ 2008, AEA & NZEA – ĉiuj rajtoj rezervitaj.

Sur la kovrilo: La plej ŝatata aŭstralia besteto, la koalo.

Jubilea kongreso en Adelajdo

How to type Esperanto

Intervjuo kun Trevor Steele

La tagilibro de mia frato

Talking to the Whole Wide World

Kongreso de NZEA

Renkonto en la direktoraro de Sidneja

Logo de Bona Vola

Esperanto marketing and publicity

septembro du mil dek

Antaŭparolo

de Ŝandor Monostori

La nuna ESK havas pli da kontribuaĵoj en la angla ol la antaŭaj. Fakte preskaŭ duono de la teksto estas en la angla. Tio espereble helpos komencantojn kaj komencontojn kompreni la movadajn aspektojn de Esperanto. Vi ankaŭ trovos longan anglalingvan artikolon, kiu klarigas kiel tajpi Esperanton en la diversaj komputilaj platformoj.

En la sekvaj monatoj okazos gravaj Esperanto-eventoj en Aŭstralazio: Jarkunsido de AEA en Sidnejo, Kongreso de NZEA en Velingtono, kaj Jubilea Kongreso de AEA en Adelajdo. Troviĝas anoncoj kaj informoj pri tiuj eventoj en ĉi tiu ESK.

Mi vizitis Perton en junio kaj bonŝance mi sukcesis renkonti Vera Payne, kiu estas la lingva kontrolisto de nia ESK. Antaŭ la apero de la eldonoj ambaŭ redaktoroj kaj la estraranoj de ambaŭ asocioj tralegas la ĵurnaletojn. Tamen Vera mirinde ĉiam trovas pliajn erarojn dum la kontrol-legado. Ni estas tre dankemaj pro ŝia daŭra helpo. ★

Vera Payne kaj Ŝandor Monostori en Fremantle

Helpu, aliĝu kaj venu!

Jubilea kongreso de AEA en 2011 en Adelajdo

La unua kongreso de AEA okazis en 1911 en Adelajdo. Venontjare ni festos 100 jarojn de Esperanto en nia lando per jubilea kongreso en la sama urbo.

Ankoraŭ restas multe da laboro, sed jen informoj jam transdoneblaj en tiu ĉi "unua bulteno":

Oni loĝos en St. Anne's College, studenta domo ĉe 187 Broughton Place, North Adelaide 5006. Ĉambro kun propra duŝejo/necesejo kostas tage $90, ĉambro kun aliro al komunaj duŝejo/necesejo kostas $80. La prezo inkluzivas 3 manĝojn.

La aliĝkotizo por tiuj, kiuj pagos antaŭ 31 januaro 2011, estas $AUD 290 ($AUD 240 por studentoj kaj senlaboruloj).

La kongreso komenciĝos la vesperon de la 9-a de julio 2011 kaj finiĝos la 17-an (tio estas, de sabato ĝis dimanĉo).

Invitita estas profesoro Humphrey Tonkin, elstara aktivulo kaj intelektulo de nia movado, sed eminenta sur multaj kampoj. Ni provas aranĝi ke Humphrey prelegu ĉe universitatoj kaj aliaj lokoj, kie li povos alparoli neesperantistan publikon. Se legantoj de ESSK povos helpi aranĝi tiajn prelegojn, ili bonvole kontaktu la LKK (sed Humphrey povos paroli ekster Adelajdo nur antaŭ la 9-a de julio). Amaso da informoj estas troveblaj ĉe lia retpaĝo http://uhaweb.hartford.edu/tonkin/intro.html

Alia eminenta invitito estas la aktuale plej populara kantisto de nia movado, la franca JoMo, kiu kantas multlingve, kaj do povas esti invitata de diversaj grupoj. JoMo kantos en "folk centre" en Adelajdo, kaj tre volonte akceptus invitojn al aliaj urboj.

Nia talenta muzikulo, profesoro Alan Bishop, trejnos koruson dum la kongreso, kaj ĝi prezentos dum la bankedo. Jen ŝanco kanti sub profesinivela gvidado. Cetere, ĉiuj partoprenos en la bankedo, ĉar la aliĝkotizo inkluzivas la koston de la bankedo.

Ni esperas revivigi la dramokonkurson (Trofeo Koppel) kaj la kantokonkurson. Lokaj grupoj en Aŭstralio kaj Nov-Zelando, jen via ŝanco!

*Kompreneble estos ekskursoj!

Estos multaj prelegoj/prelegetoj pri diversaj temoj, inter ili la historio de Esperanto en Aŭstralio kaj la nunaj perspektivoj. Legantoj, kiuj volas proponi propran preleg(et)on, bonvolu kontakti la LKK ĉe iu el la sekvaj adresoj:

indrani_bl@hotmail.com; sandorhorvath07@gmail.com; katja.steele@gmail.com; trevor.steele99@gmail.com.

Vizitu nian retpaĝon ĉe www.aea2011kongreso.ning.com

Helpu, aliĝu kaj venu! ★

How to type Esperanto

by Donald Rogers

How to type Esperanto in Microsoft Windows

This article is about how to type in Esperanto on a computer that uses a version of Microsoft Windows. It is based on information from many sources. (See the references below.) All modern operating systems use the Unicode standard (http://www.unicode.org/) and can display Esperanto accented letters: ĉĝĥĵŝŭ ĈĜĤĴŜŬ. Most modern software, e.g. OpenOffice, MS Office, can cope with Unicode text. The problem is that keyboards do not by default provide for typing the thousands of characters in the Unicode standard. Hence the need to modify the keyboard layout.

Simple methods

These two methods should work on Windows computers in internet cafes etc as well as on your own PC.

Typeit

Typeit is a web page where one can type in Esperanto (and some other languages) using buttons or Ctrl key combinations to type accented letters. Copy and paste the resulting text into the document being written. Okay for occasional use and emails etc. Go to this page:

http://esperanto.typeit.org/

Insert character

Most applications in which one can enter text have a menu option to insert a "special character". For example, Microsoft Word has a menu item Insert / Font (normal text) / choose the letter wanted, e.g. ĉ / Insert / Close. This is fine for the odd letter, but when writing lots in Esperanto it is tedious.

Keyboard layouts for Esperanto

Canadian Multilingual Standard keyboard layout

As Andreas Kück said, this method involves the least change and gives the most usefulness.

http://eo.wikipedia.org/wiki/Klavarofasono#Kanada_plurlingva_norma

The Canadian Multilingual Standard layout is preinstalled in Windows. To find out how to select an alternative keyboard layout:

http://support.microsoft.com/kb/258824/en-us

Use the menu steps given to change to the Canadian Multilingual Standard layout. Easy.

Once the above layout has been activated you can press the first key to the right of P and then c/g/h/j/s for ĉ/ĝ/ĥ/ĵ/ŝ, press (at the same time as the right Ctrl key and right Alt key) the third key to the right of L and then press u for ŭ. Note that keyboards vary. On my keyboard that key is the 3rd to the right of P.

US International keyboard

http://support.microsoft.com/kb/306560

The US International layout as supplied does allow you to type Esperanto letters. For that one has to modify it, either using the program Microsoft Keyboard Layout Creator or using a layout devised and provided by someone else, e.g. Eoklavaro. Having done that it should be useful not only for typing Esperanto but also for many European languages.

EoKlavaro is a package that includes a keyboard layout and fonts for those who want to enter text in Esperanto. One can type ^ and c to get ĉ. Thus you can get ĉĝĥĵŝ. By pressing ~ and u you get ŭ.

http://www.baixaki.com.br/download/eoklavaro.htm

An alternative setup (two-language keyboard) is by Markus Sunela. Go to his beautiful website "Bitabismo" and choose the link "Usono" near the bottom of this page

http://www.sunela.eu/Esperanto/Klavaro%20por%20Vindozo

to download his package. Extract it and run the installer, then reboot the computer.

To type ĉ hold down the right Alt key and type c. Similarly for ĉ, ĝ, ĥ, ĵ, ŝ or ŭ. For the upper case letters hold the right Alt and Shift keys while typing c etc. This is the way I like to type Esperanto because it does not interfere with the other languages – it simply adds extra key combinations. You don't get the Ĉristĉurĉ problem that you get with Ek (below) and some other methods. The big advantage of this setup is that once it is installed it is always available. You can type both your languages all the time in all programs. Recommended by many happy users.

If you want to make your own layout you need Microsoft Keyboard Layout Creator, so first read this page:

http://msdn.microsoft.com/pt-pt/goglobal/bb964665%28en-us%29.aspx

but why bother, when others have done the work for you?

Other downloadable layouts

Ek is a relatively simple-to-use method for typing Esperanto characters. It can be easily downloaded from http://www.esperanto.mv.ru/Ek/index.html.

Once it is downloaded, run the install program. Just use the default settings to start with. A grey button labelled 'Ek' will appear in the toolbar. Hover the mouse cursor over this button and left click it when you want to type some text with Esperanto characters (it will make a sound and the button will appear depressed). To type letters such as ĉ, type c followed by h or x. For aŭ and eŭ, the breve (hoketo) will appear automatically when au and eu are entered. Further documentation on configuring Ek is available at

http://bertilow.com/komputo/vindozo.html?&dosiero=komputo/vindozo_eks.html#instalo

To stop typing in Esperanto characters, simply click again on the Ek button and it will make a (different) sound.

The only small difficulty is when typing words in English or another language within an Esperanto paragraph with the Ek button depressed. For example, Christchurch will appear as

Ĉristĉurĉ because the Ek programme will automatically convert ch to ĉ. To avoid this, turn off the Ek button when typing words like Christchurch.

Keyman – type cx and it automatically changes to ĉ. Download from:
http://zsigri.tripod.com/fontboard/espero.html
http://edu.i-lo.tarnow.pl/esp/util/espkeyb/

Autohotkey – type cx and it automatically changes to ĉ. Download from:
http://home.btconnect.com/ukc802510745/software/hotkeyeo.htm
Windows keyboard layout for Esperanto
(you have to give up some existing keys: QW etc). Download from:
http://sites.google.com/site/windowskeyboards/Home
Conclusions

If you frequently type in several European languages, you should get the most utility from the Canadian layout. If you mostly type in Esperanto and Engish, Dave Dewar and others recommend the two-language keyboard by Markus Sunela. Many Esperantists use Ek but it has to be switched on to be used.

A last resort method is to copy and paste letters from another text which has the accented letters in it. Very tedious, but if you are using an internet cafe and you can't remember the Typeit page, it may be your only hope.

Many thanks to David Ryan, Dave Dewar and Bradley McDonald for their comments on the above text. I would be interested to hear from readers about their experiences with typing in Esperanto.

References

OpenOffice - see question 4 re MS Windows
http://eo.openoffice.org/eo_kaj_ooo.html
Bertilow Wennergren's comprehensive page on Esperanto in Windows (a bit dated)
http://bertilow.com/komputo/vindozo.html
John Wells' page
http://www.phon.ucl.ac.uk/home/wells/esperantoforwindows.htm
Lernu.net
http://nl.lernu.net/komunikado/forumo/temo.php?t=3990&p=1
Andreas Kück documented many methods:
http://www.akueck.de/eoskribo.htm
Esperanto gadgets
http://www.tsonev.com/main/odp.php?browse=/World/Esperanto/Komputado/Programoj/Lingvaj/

How to type in Esperanto in Linux

Introduction

Linux is a free open-source software (FOSS) operating system. It is maintained by volunteers who are themselves users of Linux and therefore can and do adapt the system to what users want. In 2009 some brilliant new ideas were incorporated into Linux that make it even easier than it was before to type Esperanto in Linux "out of the box". It is not necessary

to download any files at all in order to type in Esperanto. All one has to do is switch the Esperanto keys on.

Two-language keyboard

The simplest method is to add one's preferred special key (like an extra Shift key) for the accented Esperanto letters to one's usual keyboard layout. This is my preferred method. I have been using it for years, but the latest method of setting it up is very simple. Once it has been set up, the accented Esperanto characters can be typed using the special key you have selected (I chose the Left Win, the one between the Ctrl and the Alt key on my keyboard) and the appropriate letter. I use LeftWin + c to get ĉ and LeftWin + Shift + c to get Ĉ. This is how to set it up. The menu items are a bit different depending on what window manager one is using.

In Gnome, choose the menu items "System" ("Sistemo"), "Preferences" ("Agordaĵoj"), and "Keyboard" ("Klavaro"). Then choose the tab "Layouts" ("Aranĝoj") and the desired layout, e.g. "USA" ("Usono"). Click on the button "Options" (Fasonaj agordoj) and expand the list item "Adding Esperanto circumflexes (supersigno)" ("Aldonado de Esperantaj supersignoj"). Choose one of the three options, e.g. "To the corresponding key in a Qwerty keyboard" ("Al la ekvivalenta klavo en klavaro Qwerty"). Then expand the list item "Key to choose 3rd level" ("Klavo por elekti 3-an nivelon") and mark the key(s) that you want to use as the special key for accented Esperanto letters e.g. "Left Win" ("Maldekstra Win"). To finish, click on "Close" (Fermi), and "Close" again. When I did this, the special keys became usable at this point. I have read that others found it necessary to log out and log in again before the accented letters were typable with the chosen special key.

In KDE to add the keys for the accented Esperanto letters to your usual keyboard: choose the K-menu, "System Settings" ("Sistemo"), "Regional & Language" (Regiono & Lingvo). Click on the button "Keyboard Layout" (Klavararanĝo) on the left, and ensure that the tick box "Enable keyboard layouts" (Ebligi klavararanĝojn) is ticked. Choose the tab "Advanced" (Altnivelaj). Click, if necessary, to show the possibilities under it, on the plus sign next to "Adding Esperanto circumflexes (supersigno)" (Aldonado de Esperantaj supersignoj) and select your keyboard type, e.g. "To the corresponding key in Qwerty keyboard" (Al la ekvivalenta klavo en klavaro Qwerty). Click on the plus sign beside "Key to choose 3rd level" if neccesary and select your preferred special key(s), e.g "Left Win" (Maldekstra Win) and "Right Alt" (Dekstra Alt). Click the button "Apply" (Apliki). Close the window. Open the application, e.g. OpenOffice.org, and type in Esperanto and English.

Multilanguage keyboard

If your main language is English, but you want to be able to type in Esperanto and other European languages, you can choose the layout "USA (Alternative international)" (Usono alternativa), or "United Kingdom International (with dead keys)", rather than the simple "USA" layout. With an "international" layout one can type many accented letters in many languages (including Esperanto) using dead keys. For example, for a letter with a circumflex use the ^ key (shift 6) and for a breve use the key Ralt Shift 9 (DekstraAlt + Stir + 9) combination. These two special key combinations act as dead keys, i.e. they produce the character you want only after the next key has been pressed. It is a bit hard to type that last combination: hold down RAlt and Shift and then press 9, then press Shift (for upper case) and press the u, only then release RAlt.

In Gnome to choose a keyboard layout, choose the menu "System" (Sistemo), "Preferences" (Agordaĵoj), and "Keyboard" (Klavaro). Then choose the tab "Layouts" (Aranĝoj). To add a layout choose the plus sign "+Add..." (+Aldoni...), choose the tab "By language" (Laŭ lingvo) and for "Language" (Lingvo) choose a list item e.g. "English" (Angla) and for "Variants" (Variaĵoj) e.g. the list item "USA (Alternative international)".

In KDE to choose a keyboard layout, choose the "K"-menu, "System Settings" (Sistema Agordo), "Regional & Language" (Regiono & Lingvo), and "Keyboard layout" (Klavararanĝo). Make sure that the use of layouts is switched on (Ebligi klavararanĝojn), and look for a suitable layout in the lefthand list and tick it, e.g. "Usono us". Click on the green triangle button to add the chosen layout to the list "Active layouts" (Aktivaj klavararanĝoj). Click on it in the list, and select the prefered variant in the list "Layout variant" (Aranĝa devio) and click on "OK" (Apliki).

When you use the so-called "International" keyboard, the key which has the two symbols " and ' on it also acts as a dead key. That means that to type an apostrophe or quote mark one has to press that key twice (with Shift for a double quote) or type that key once and then the spacebar.

Last resort methods

These two methods work on Linux (and other) computers in internet cafes etc as well as on your own PC. They may be of use where you don't have one of the above methods set up, and you don't have permission to change the configuration.

Typeit

Typeit is a web page where one can type in Esperanto (and some other languages) using buttons or Ctrl key combinations to type accented letters. Copy and paste the resulting text into the document being written. Okay for occasional use and emails etc. Go to this page:

http://esperanto.typeit.org/

Insert character

Most applications in which one can enter text have a menu option to insert a "special character". For example, in OpenOffice choose the menu items Insert / Special Character... Scroll down to the letter wanted and double click on it. This is fine for the odd letter, but when writing lots in Esperanto it is tedious.

Switching Linux to the Esperanto interface

In Linux you can also have your desktop interface in Esperanto, although not all applications have been translated yet. It is NOT necessary to do this to be able to type in Esperanto. You may have wondered why I included the Esperanto equivalents for the commands and options in the above instructions. They are the actual options you get in the Esperanto interface.

To enable the Esperanto interface, first add support for Esperanto. This does require some extra software but it can be downloaded (free of course) easily.

System > Administration > Language Support. If you get the message "The language support is not installed completely" click on "Install". That updates your current language(s) (English). When that is complete, click on "Install / Remove Languages". In the window "Installed languages" mark the Esperanto option and click on "Apply Changes". Wait until the packages have been downloaded and installed and then click on "Close" and wait while the Language & Text window is refreshed. Close the window.

When you log in to Linux there is an option to choose the interface language. Choose Esperanto (or English) there. Here is a screenshot of a document being edited in the Gnome Esperanto interface in Ubuntu Linux version 10.04.

Conclusions

If you frequently type in several European languages, you should get the most utility from the multilanguage keyboard. If you mostly type in Esperanto and Engish, I recommend the two-language keyboard.

How to type in Esperanto on a Mac

Introduction

Many experienced computer users consider the Macintosh to be the most user-friendly personal computer available. Unsurprisingly, to enable typing Esperanto characters on the Mac is not difficult. I shall cover the two most useful methods. All current versions of OS X support Unicode.

Multilanguage keyboard

If your main language is English, but you want to be able to type in Esperanto and other European languages or Māori on a Mac, you can enable the layout "U.S. Extended". No download is required for this method. Go to: System Preferences > Language & Text > Input Sources > tick "U.S. Extended" > close. If you want to use this layout all the time, it is best if this keyboard layout is at the top of the list of selected layouts (or the only one). Otherwise you will need to go to the layout icon (top right of screen) and select the layout every time you want to use it.

To type the accented letters, hold down the alt/option key and press the accent key (6 or B) and then the key for the letter. For instance, for Ĝ: option 6 then shift G. For ŭ: option B (for breve) then U. You can type macrons for Māori words this way too. For ō: option A then O. You can instead choose the Māori layout if you wish.

Two-language keyboard

If you add the Esperanto accented characters to your existing keyboard layout, you can type in Esperanto and your other language without having to switch layouts, and without dead keys. I consider this method easier to use than the Multilanguage layout.

Go to http://sites.google.com/site/esperantokeyboard/home/macintosh and download the Esperanto layout files. Follow the instructions on that page to add the Esperanto characters to the U.S. layout. The menu names are slightly different on my MacBook, from what it says on that web page. When I logged in again I chose: System Preferences > Language & Text > Input Sources > tick Esperanto > close the window. Click on the keyboard layout icon, a tiny flag in the upper right tool bar, and choose the Esperanto flag. You can then type the accented characters using the alt/option key and the appropriate letter (with shift for upper case). The diagrams in the above reference show clearly which keys to use. Note that it also sets up four dead keys, which may be useful for typing in some European languages.

Other methods

Another Esperanto keyboard is available at

http://homepage.mac.com/thgewecke/mlingos9.html which links to

http://homepage.mac.com/thgewecke/tckbs.html

but I have not tried this one yet.

Inserting special characters the slow way

When editing in an Apple program such as TextEdit, to insert an accented character at the insertion point choose the Edit menu > Special characters, choose view: Roman; Category: Accented Latin, and then double click on the desired symbol in the table of symbols.

In OpenOffice.org choose menu Edit > Special Character, choose subset Latin Extended-A, and double click on the desired symbol.

This method is rather tedious for typing many accented characters, but if you just want a few it is bearable.

Typeit

As with other operating systems, when all else fails you can use web facilities. Typeit is a web page where one can type in Esperanto (and some other languages) using buttons or Ctrl key combinations to type accented letters. Copy and paste the resulting text into the document being written. Okay for occasional use and emails etc. Go to this page:

http://esperanto.typeit.org/

Conclusions

If you frequently type in several European languages, you should get the most utility from a multilanguage keyboard such as "U.S. Extended". If you mostly type in Esperanto and Engish, I recommend the two-language keyboard. I use it all the time.★

Oliver's Family

Appeal to complete a house in Zimbabwe

by Dianne Lukes

Just 3 months after the passing of Oliver Mazodze, his family can be seen standing proudly in front of the house which Oliver had commenced to build for them during the last Christmas holidays. This house, built from funds contributed mainly by Australian Esperantists, is their pride and joy.

After having tried for nearly a year to find work in Zimbabwe or clear a way for himself and family to migrate to Australia, without success, Oliver had resigned himself to the fact that he may need to go anywhere in the world to find work.

One thing he knew he had to do for the family, before he could go anywhere, was to provide accommodation for them. Until the end of last year Gracious, his wife, and their two children, Sergio and Lynn, had been able to live in the two rooms provided at the primary school where Gracious was teaching.

This year Sergio went to high school and could no longer live at the primary school so he had to go into a boarding school. The boarding school fees are more than half of the pay which Gracious receives. What would happen when Lynn also must go to high school at the end of next year?

By having their own house all the family can live together, which is an urgent need for Sergio after losing his father. Gracious will keep her teaching position and also make some extra money by tutoring English at home. They will also have their own garden and grow most of their food.

As you can see the house is now up to being roofed. This is the most expensive part of the construction. The roof and ceiling will cost $6,000 if made from concrete tiles or $2,000 less if they use asbestos and have it painted to contain the fibres. Windows and doors will cost another $1,000 and electricity and fittings $500. So to finish the house with concrete tiles will cost $7,500 or $5,500 with an asbestos roof. Later they will plaster and paint the walls and build a secure fence around the property to protect the garden. All prices are in US$.

The house needs to be completed without delay so Sergio can return to his family, as soon as possible. Please donate as much as possible so this can happen. Cheques or money orders may be sent to me, Mrs Dianne Lukes, 2 Garrett Rd, Meringandan, Qld 4352. Please give generously and quickly. ★

Intervjuo kun Trevor Steele

Diplomo Pri Elstara Arta Agado

de Katja Steel

Dum la ĉi-jara Universala Kongreso de Esperanto en Kubo UEA agnoskis la verkistan laboron de Trevor Steele per atribuo de Diplomo Pri Elstara Arta Agado. Jen freŝa interparolo kun la surprizita honorigito.

De kiam vi estas esperantisto?
De 1970, pli ol duonon de mia vivo.

Dum tiuj 40 jaroj vi esperantumis en diversaj manieroj, ne nur verkante. Kiel vi grupigus vian agadon?
Instruado, verkado, movadumado.

La eksteruloj verŝajne juĝus, ke la plej grava por vi estis la verkado.
Por mi persone jes, la verkado. Sed mi supozas, ke por la movado plej gravis la instruado.

Kie vi instruis?
Dum multaj jaroj en la klubo en Brisbano, ĉe la multaj someraj lernejoj en Aŭstralio, en San Francisko ĉe la State University, ĉe Esperantotur en Pollando, kaj ĉefe dum preskaŭ kvar jaroj en Litovio. Kaj mi ne forgesu 4 monatojn en Hindio en diversaj duagradaj lernejoj.

Via esperantista vivo komenciĝis en Brisbano kaj en la tiea klubo vi havis viajn unuajn funkciojn. Sed vi estis ankaŭ prezidanto.
Dum 1988-90 mi estis la prezidanto de AEA kaj dum 2002-04 ĝenerala direktoro de la CO en Roterdamo. Tiu rolo estas unu el la pintaj E-funkcioj en nia Esperanto-mondo. Ŝajnas, ke ĝi estas potenca instanco. Mi spertis, ke la direktoro kaj la aliaj oficistoj absolute dependas de la aktivuloj de la movado. Tial laŭ mia propra juĝo mi pli atingis por la movado kiel instruisto ekz. en Litovio, ol kiel ĝenerala direktoro.

Konante vin mi dirus, ke tiu juĝo estas forte influita de via propra neoficista karaktero.
Mi estas denature instruisto kaj verkisto, sed ne administristo.

Tamen, dum jaroj vi plenumis plej diversajn funkciojn pli kaj malpli grandajn kaj kolektis multajn spertojn, kiuj ja povus esti utiligataj. Ĉu ne estus malŝparo de la kolektita saĝo, se vi evitus funkciojn?
Ne. Mi neniam vere volis administrajn funkciojn, sed mi cedis al premoj pro manko de aliaj.

Kiom da jaroj post via eklerno de Esperanto vi ekverkis?
Nur kelkajn jarojn post mia esperantistiĝo mi estis redaktanto de " Transoceana" (bulteno por E-instruistoj aŭstraliaj kaj novzelandaj, dissendata ankaŭ eksterlanden). Tiam mi jam konsciis, ke mi preparas min por verki.

Kaj vi komencis per granda romano "Sed nur fragmento".
Ĝi estis kvazaŭ resumo de mia vivo ĝis tiu tempo. Kvankam temas pri aventurromano, mi metis en ĝin tre multajn proprajn spertojn kaj pensojn.

Ĉu pli multajn, ol en la aliajn?
Eble jes. Mi estis 40-jara kaj do en la verko mi utiligis la travivaĵojn de kvar dekoj da jaroj. Inter la aliaj verkoj estis malpli da jaroj kaj do pli limigita estis ankaŭ la fonto de novaj spertoj.

Kiom da libroformaj verkoj viaj estas eldonitaj?
Dek du.

Kiu el ili estas via plej ŝatata?
Ĉiam la verko, kiun mi aktuale skribas. Kaj mi volas, ke ĝi estu pli bona ol la antaŭaj.

Tamen, speciala rilato al neniu el ili?
Ne, mi ŝatas ilin ĉiujn. El artisma vidpunkto laŭ mi kelkaj noveloj estas pli bonaj ol miaj romanoj. Sed mi supozas, ke oni memoros ĉefe miajn romanojn.

Ĉu estas iu temo, pri kiu vi ŝatus verki, sed ĝis nun ial ne faris?
Mi ankoraŭ ne ĝisfunde esploris la temon de amo kun ĝiaj ĝojoj kaj torturoj.

Kial?
Ŝajnas al mi, ke ne mi elektas la temojn, sed la temoj elektas min. Kaj ĝis nun tiu temo ne elektis min.

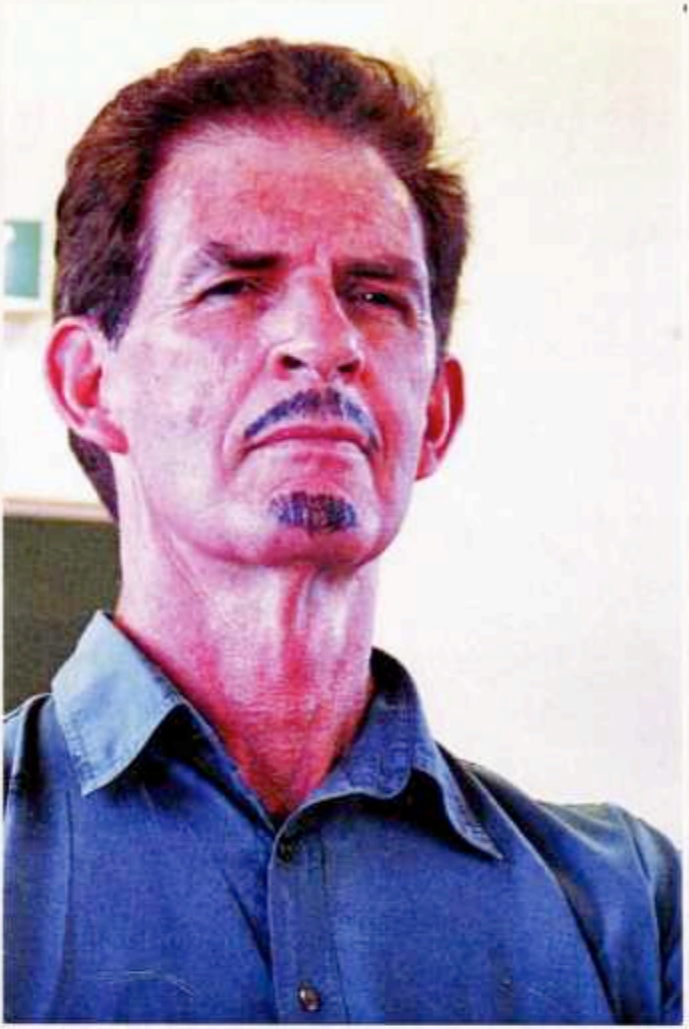
Esperanto. Kion ĝi signifas al vi?
Unue, sur filozofia nivelo, ĝi estas la lingva elemento de la lukto por krei pli bonan mondon, kiu baziĝas sur egaleco kaj justeco. Sur pli persona nivelo ĝi estas mia elektita ilo de sinesprimado. Mi aspiras esti sukcesa aŭtoro ankaŭ en la angla, sed mi kredas, ke se mi atingos ion, kio meritas longan vivon, tio ligiĝos al Esperanto. Kaj al Esperanto mi ŝuldas la plej belajn homajn rilatojn de mia vivo.

Ne multaj scias, ke plurajn viajn romanojn vi tradukis ankaŭ anglalingven.
Mi esperas, ke miaj anglalingvaj verkoj atingos vastan publikon kaj permesos al mi la liberon labori kiom mi volas kaj vivi kie mi volas. Mi volas enspezi monon ĉefe por povi kontribui al bonaj aferoj.

Ĉu vi ne perlaboris per viaj 12 libroj?
Ha, ha... Per Esperanto- verkado oni ne satiĝas, bedaŭrinde.

Tiun ĉi por vi tamen memorindan UK-n vi ne partoprenis. Ĉu vi havas planojn por la baldaŭa estontaĵo?

Jes, mi volas verki la ankoraŭ neskribitan romanon, kiu foje ne lasas min dormi. Kaj mi esperas, ke la jubilea kongreso en Adelajdo en 2011 kaj la ekspozicio en la Migra Muzeo estos grandaj sukcesoj. Eĉ pli proksima estas la vizito kun mia edzino al Usono kaj Eŭropo en septembro kaj oktobro. Dum tiu vojaĝo mi havos la plezuron ĉeesti la lanĉon de mia unua anglalingva romano en Nov-Jorko kaj de mia plej lasta E-romano en Antverpeno.★

Trevor dum aktorado en Adelajdo (Somerlernejo)

La taglibro de mia frato

de Nicole Else

Ĉiuj el vi supozeble konas la taglibron de Anne Frank. Sed ĉu vi konas Petr Ginz? Ankaŭ li skribis taglibron dum la dua mondmilito kaj bedaŭrinde ankaŭ li mortis je juna aĝo en koncentrejo.

Petr naskiĝis en 1928. Li estis ĉeĥa judo. Liaj gepatroj konatiĝis dum Esperanto kongreso kaj ĉiun tagon parolis Esperanton inter si. La patrino ne estis juda. Petr kaj lia pli juna fratino do fariĝis denaskaj esperantistoj. Tre frue evidentiĝis ke Petr havas talenton por pentrado kaj verkado. Li ŝatis legi Jules Verne. Supozeble li legis inter aliaj la libron *De la tero al la luno*. En 1941 kaj 1942 li verkis taglibron. Sed bedaŭrinde en 1942 kiel 14-jarulo li estis sendita al la koncentrejo Terezín, 60 kilometrojn norde de Prago. Tie li fariĝis redaktanto de la revuo *Vedem* (ni gvidas) kiu eldoniĝis ĉiun semajnon dum 2 jaroj kaj kiu ricevis multajn laŭdojn pro alta literatura nivelo. En septembro 1944 Petr estis deportita al Auschwitz kie li baldaŭ mortis 16 jaraĝa.

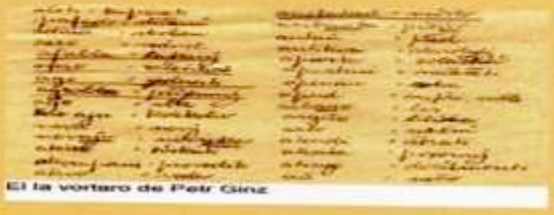
Lia patro kaj pli juna fratino ne estis deportitaj al Auschwitz kaj plu vivis. Lia patro restis aktiva esperantisto, kunredaktoro de *Ĉeĥoslovaka Antologio*, kaj aŭtoro de *Radio-amatora vortaro kvinlingva*. Li multe tradukis kaj eventuale mortis en 1976.

Petr verkis sian taglibron en la ĉeĥa lingvo. Lia fratino eldonis ĝin en 2005. En la sama jaro estis eldonita traduko en Esperanto kaj la hispana. Angla traduko sekvis en 2007.

En la taglibro Petr ŝajne ne mencias Esperanton, sed la libro *La taglibro de mia frato* enhavas la reprodukton de du paĝoj el Esperanto-ĉeĥa vortaro, kiun li verkis dum sia dujara restado en Terezín. Nur tiuj 2 paĝoj de la vortaro postvivis.

En januaro 2003 la israela astronaŭto Ilan Ramon petis judan muzeon doni al li ion, kion li povos kunpreni en la kosmoŝipo Columbia, honore al la viktimoj de la holokaŭsto. Li ricevis kopion de desegno de Petr kiun li verkis 12 jaraĝa. La desegnaĵo estis bildo de la Tero, vidata el la montaroj de la Luno. Bedaŭrinde fine de la sukcesa vojaĝo, 11 minutojn antaŭ la atendita surteriĝo, Columbia falis kaj detruiĝis. La 20an de januaro 2005 la Ĉeĥa Poŝto eldonis memorigan poŝtmarkon pri Petr. Sur la poŝtmarko montriĝas lia desegno de la luno kaj apude estas foto de li. La poŝtmarko honoras la unuan publikigon de la taglibroj de Petr. Krome la Internacia astronomia unio nomis la asteroidon numeron 50413 Petr Ginz.★

El la vortaro de Petr Ginz

The *Mondeto* Project

Talking to the Whole Wide World

by Tim Stackpool

As primary schools around Australia continue to wrestle with the challenge of successfully teaching Languages other than English (LOTE) in the classroom, the AEA sponsorship of the Primary Esperanto Strategy, in partnership with *Mondeto*, has seen unprecedented exposure of Esperanto at educational Expos around the country in recent weeks. Based on the Penny Vos authored teaching aid, *Talking to the Whole Wide World*, the strategy proposes teaching of Esperanto to fluency by primary classroom teachers as an alternative to specialist LOTE programs that have suffered limited success in the past, often change from one language to another, or are unavailable.

Talking to the Whole Wide World is a complete kit of all the resources required to teach Esperanto to completion. It has been applauded by various highly respected academics, but sustained presentations are required to ensure the public learns of this legitimate solution to the LOTE challenge.

At the Sydney Expo, Penny herself, along with the AEA's publicity director, Tim Stackpool held two 30-minute talks in the Expo's presentation area, discussing the LOTE challenge and why

Penny explains the *Mondeto* Project

Esperanto could be a suitable solution. Covering areas such as the lower number of hours needed to grasp Esperanto, as well as its appropriateness as an 'apprenticeship' language, the talk had many visitors subsequently heading for the Mondeto display to continue the discussion and learn more about the opportunity.

Further south in Melbourne, the Expo attracted more than twice the visitors seen in Sydney. It was estimated that 75% of the visitors to that Expo were interested enough in the program to take a brochure and many spoke at length with the author. Further attention was given to student teachers at this Expo, with a view to introducing them to the program before they are sent to country service where LOTE specialists are often unavailable. Other representatives, from schools who had given up on LOTE altogether, found the opportunity of great interest.

The strategy of introducing Esperanto as a solution to the primary school LOTE problem is like participating in a marathon event. It will take a multi-faceted approach to educate and convince teachers, politicians and parents as to the value of Esperanto, both for its own merits and the advantages it presents as a precursor to learning other languages. At this point, the resources are in place, and with the support of the Australian Esperanto community, it is hoped a number of pilot programs in selected schools will soon be up and running.

AEA would like to thank Tim Wade-Ferrell, Igor Couto, Freya Vos and Beth Wade-Ferrell for putting in some very full days of work at the Sydney Education Expo. Also a big thank you to Penny Vos and Roger Hill who have done so much hard work behind the scenes in all the states in order to promote the Primary Esperanto Strategy to as many people as possible around Australia.★

Penny and Tim at the Education Expo

Kongreso en Mongolio

La 6a azia kongreso19 – 23 junio 2010 en Ulan-Batoro

de Paŭlo Desailly

Ĉar mi vizaĝ-al-vizaĝe interkonsiliĝis kun ili mi povas atesti ke almenaŭ tri aŭstralianoj kongresis en Ulan Batoro - Franciska, Paŭlo kaj Roberto. Pro mia difektita aŭdkapablo (por diri nenion pri mia menso-stato!) mi ne certas ĉu ĉi lastan akompanis komencanto(j) tasmania(j).

Oni al mi donis la honoron je la solena malfermo oficiale saluti nome de Aŭstralio. Ĉiujn 300 kongresanojn el trideko da landoj mi do publike invitis al Adelajdo en 2011 por festi nian centjariĝon. (Vidu dorse de Jarlibro 2010)

Franciska meritoplene gajnis la unuan premion pri la Oratora Konkurso. Kelkajn tagojn poste tiu ĝisosta aktivulino veturis al Eŭropo por partopreni kongreson de Sennacieca Asocio Tutmonda. Roberto kaj mi apenaŭ rekonis unu la alian pro niaj novaj vizaĝoj de *sekreta agento* – lia manko de hararo kaj mia nove abunda. Pat, Sandor kaj Trevor en Adelajdo helpis min laŭ longe de longega vojo de Whyalla 'kie la forforejo renkontas la maron' ĝis la dezerto Gobi-a. Dianne kaj Peni malavare donacis ekzempleron de unua ranga kurslibro kies destino laŭ mi estos šanĝi la staton de malsukcesa jarcento ankoraŭ daŭranta en Aŭstralio pri fremdlingva instruado. Mi faris mian eblon antaŭ kaj dum la kongreso promocii Talking to the Whole Wide World (Integrated LOTE and Intercultural Studies for Australian Primary Schools). En la pleneco de tempo - kiel la titolo proponas - ĉiu nacio aperigos sian propran version. Parolante pri la titolo, bele kaj inteligente okulfrapas al esperantistoj tiu Ttt-o de Tut-tera teksaĵo.

Miaj samreligianoj ne nur senpage loĝigis min ĉe bela bahaa centro apud la Kongresejo sed ankaŭ en la lasta vespero de la 6a Azia Kongreso invitis kongresanojn ĉeesti kaj partopreni bahaan akcepton kies temo perfekte spegulas porpacajn idealojn de la Interna Ideo: 'La tero estas nur unu lando kaj ĉiuj homoj ĝiaj civitanoj.' Tiu aforismo de Bahá'u'lláh aperis trilingve sur presita invitilo de la Nacia Spirita Asembleo de la Bahaanoj de Mongolio – Esperante, angle kaj mongole.

Pro tio ke mia dulingva fak-kunsida prezento nome de Bahaa Esperanto-Ligo celas inter aliaj aferoj provizi al esperantistoj bahaajn tekstojn en la angla, por ke samideanoj al la kvinmiliona bahaanaro povu pruvi laŭ bahaa perspektivo egan gravecon por ĉiuj konsulti sisteme kaj vastskale pri la lingva principo, mi redonas jene la plej grandan anoncon aperintan en la Kongresa Libro, kune kun kolora anonca varbilo aparte disdonita:

Bahaismo kaj Esperanto : du-rela pado al paco

Temas pri duhora parolado en kiu oni rajtas sinprezenti kaj fari demandojn kaj komentojn eĉ kontraŭstarajn. Oni kutime je la komenco de mia parolado dividas teon, kafon kaj biskviton por ke la etoso estu malformala. Jen la enhavo de la bahaa kunsido:

Resumo de la historio, principoj, figuroj kaj institucioj de Bahaismo
Ligoj inter Bahaismo, la Interna Ideo kaj la monda paco
La pozicio hodiaŭ de la Bahaa Internacia Komunumo:

Neniu bahaano scias kiun lingvon la mondo fine adoptos
Bahaanoj subtenas ĉiujn porpacajn movadojn
La Bahaa Kredo kiel institucio 'ankoraŭ ne intencas agi pri la elekto de Universala Helpa Lingvo ĉar la cirkonstancoj ĝis nun malkonvenas.'

La ekstrema graveco de la principo de universala helpa lingvo laŭ bahaaj skriboj estas fakto ne kontestebla. Tamen, ke relative malmultaj bahaanoj konstatas tiun gravecon estas afero konsultota.

Do, valoris alveni al Ulan-Batoro en junio 2010 por diskuti šajnajn sed ne realajn kontraŭdirojn por ke vi eventuale inter-kompreniĝu kun bahaanoj en via propra lando per via patrina lingvo pri tiu ĉi plej elstara el ĉiuj bahaaj principoj laŭlonge de la Longa Maršado al realigado de la monda paco.

"300 kongresanojn el trideko da landoj mi do publike invitis al Adelajdo"

Ĝis la 7a Azia Kongreso okazonta en Tel-Aviv en 2012 - probable dum novembro.★

Kongreso de NZEA

Dek kialoj por viziti Wellington por kongreso de NZEA

de David Ryan

La venontjara kongreso de NZEA okazos en la ĉefurbo, Wellington, ekde la 29-a ĝis la 31-a de januaro 2011. Ni tutkore invitas niajn aŭstraliajn gekuzojn al nia kongreso. Jen 10 ege bonaj kialoj por viziti Wellington.

Wellington estas plena je politikistoj: Nov-Zelando estas malgranda lando, kaj Wellington estas malgranda urbo, kompare kun aŭstraliaj urboj. Nov-Zelando ankaŭ estas neformala lando kaj, pro tio, ne ekzistas ia distanco inter politikistoj kaj aliaj elstaruloj kaj ni, aliuloj, ne-elstaruloj. Pro tio, se vi venos al Wellington, mi garantias ke vi vidos politikistojn surstrate. Mi kelkfoje vidas la ĉefministron kiam li lasas sian laborejon (li laboras en la tiel nomita abelujo en la centro de Wellington) por iri aĉeti sandviĉon. Eble oni povos fari foton de vi kun nia ĉefministro aŭ alia politikisto.

Wellington estas ankaŭ la kafeja ĉefurbo: Wellington estas la politika ĉefurbo, sed ĝi ankaŭ famas pro siaj kafejoj. Ekde la 1990-aj jaroj, bankoj, butikoj kaj vojaĝagentejoj subite malaperas en Wellington kaj, tagon poste, oni vidas tie novan kafejon. Estas centoj da kafejoj en Wellington – onidire, Wellington elstaras inter urboj de la tuta mondo pro la multeco de kafejoj por sia malgranda loĝantaro. Se plačas al vi trinki kafon (kaj , samtempe, atendi vidi politikiston eniri kafejon), venu al la kafa ĉefurbo! Fakte, dum pasinta kongreso en Wellington ni organizis 'surprizan ekskurson' kaj ni vizitis kafejon. Eble ni faros same venontjare ... aŭ eble ne, ĉar tio ne plu estos surprizo, ĉu?

Wellington ne estas Auckland: La plej granda flughaveno en Nov-Zelando estas tiu de Auckland kaj tien alvenas plejmultaj internaciaj flugoj. Pro tio, multaj turistoj pasigas kelkajn tagojn en Auckland por poste flugi al alia loko kiel, ekzemple, Queenstown, Rotorua, aŭ Christchurch, bedaŭrinde sen viziti Wellington. Auckland certe estas bela kaj vizitinda urbo. Tamen, ĉi-foje, pro la fakto ke la kongreso okazos en Wellington, ne flugu al Auckland – venu per rekta flugo al Wellington el Sydney, Brisbane, Melbourne, aŭ Gold Coast.

Welington estas proksima al Auckland, Queenstown ktp: Wellington situas meze de Nov-Zelando. Antaŭ aŭ post la kongreso, kial ne viziti alian regionon de Nov-Zelando? Ĉiuhore estas flugoj al aliaj vizitindaj lokoj. Aŭ luu aŭtomobilon por viziti plaĝojn aŭ vinkultivan regionon norde de Wellington, aŭ iru per pramŝipo al la Suda Insulo (nur tri horoj fore de Wellington).

Wellington ne estas Aŭstralio: Januaro en Aŭstralio estas ege varma, eble tro varma. Kiam ajn mi vizitas Aŭstralion en januaro, mi ne povas dormi, mi tro ŝvitas, mi sunbruliĝas – terura afero. Wellington havas belan sed ne tro varman januaran veteron. Dum la kongreso vi povos pace koncentriĝi pri gramatikaj punktoj, sen suferi sub tro brila suno.

Wellington havas plaĝon en urbcentro: Tamen, se vi volas ĝui kelkajn horojn en la plaĝo, Wellington havas belan urbcentran plaĝon (ĉe Oriental Bay). Oni venigis sablon el plaĝo en la Suda Insulo por krei Wellington-an plaĝon. Dufoje jare oni venigas pli da sablo por renovigi sablon kiu forblovas en la forta Wellington-a vento. Oriental Bay estas tre bela loko kie eblas promeni kun glaciaĵo, lasi infanojn ludi en la sablo, aŭ sidi por vidi preterpasantajn politikistojn.

Wellington havas fortan venton: En la mondon venis nova ~~sento~~ vento, kaj tiu vento decidis resti en Wellington. Wellington estas fama en la tuta mondo pro sia vento, kaj unuafojaj vizitantoj al Wellington ofte krias alarme kiam ili alvenas aviadile kaj la vento forte flankenŝovas aviadilon dum surteriĝo. Ne maltrankviliĝu – oni jam plilongigis la flughavenan surteriĝejon. Tamen, ne portu al Wellington ĉapelon aŭ ombrelon – ili forflugos en la vento. Se vi tamen portos ilin, eble post kelkaj monatoj vi trovos ke vento forblovigis ilin hejmen al Aŭstralio.

Wellington estas Wellywood: Sir Peter Jackson loĝas en Wellington kaj, dank'al li, Wellington estas hejmo de diversaj kompanioj kiuj faras filmojn, ekzemple 'Avatar' kaj la tri filmojn de 'La Majstro de l'Ringoj'. Fakte, lastatempe oni havis ideon konstruigi grandan indikilon 'Wellywood' en la monteto apud la flughaveno, por bonvenigi vizitantojn al Wellington (aŭ eble por pensigi ilin pri alia temo dum surteriĝanta aviadilo batalas kontraŭ ŝovanta vento).

Wellington estas la plej lerta urbo: laŭ oficialaj statistikoj, Wellington estas la plej lerta urbo en Nov-Zelando laŭ personoj kiuj havas universitatan diplomon - eble pro niaj karaj politikistoj kiuj certe alportas grandan intelektan kontribuon al nia ĉefurbo. Jes, en Wellington, ni certe scias kalkuli ĝis 10! ★

La nov-zelanda parlamentejo en Wellington

Ekskurso en la cirkaŭaĵo de Sidnejo

de Kam Lee

Dimanĉon la 24an de januaro 2010 Sabine Trenner, Siu Yee Chan kaj mi renkontiĝis ĉe Circular Quay en la sidneja haveno. Ni atendis la pramŝipon al Manly. Proksime estis kelkaj indiĝenaj muzikistoj, kiuj kantis kaj ludis diĝierduojn kaj bastonetojn.

La ekskurso al Manly estis agrabla kaj ni vidis la sidnejan operdomon kaj la sidnejan havenponton. Post dudek minutoj, ni atingis Manly, kiu estas proksimume 17 km el la sidneja komerca centro. Ni manĝis en vigla kafejo.

Sabine menciis, ke ŝi serĉas vombatan ŝlosilringon dum la pasintaj kelkaj tagoj en sidnejaj memoraĵbutikoj, sed ne sukcesis. Ni butikumis kaj hazarde helpis en la serĉado. Multaj kanguruaj kaj koalaj ŝlosilringoj kaj kelkaj ekidnaj kaj ornitorinkaj ŝlosilringoj estis trovitaj, sed ne vombataj. Mi montris al ŝi didelfan ŝlosilringon. Nur homo kiu scius iom pri vombatoj rimarkus la diferencon, ĉu ne? Sabine respondis, ke ŝia serĉado daŭras ĉar ŝi ne povas akcepti didelfon kiel maldikan vombaton. Malgraŭ la vizito de proksimume ok memoraĵbutikoj, ŝia esplorado ne ĉesis.

Tamen mi decidis ĝui kaj ripozi en la butikkorsa atmosfero. Finfine kaj neantaŭvidite, Sabine sukcesis. Ŝi montris al mi la vombatan ŝlosilringon faritan el ligno.

Ni piediris laŭ la marborda banejo. Multaj homoj ripozis sur la sablejo kaj aliaj naĝis. Subite okazis akra disputo inter du grupoj de savgardistoj dum la savado de vundita naĝanto. Unu savgardisto kritikis la alian pro ago de senzorgo dum la savado.

Videbla estis la vundo, kontuzaĵo kaj sango. Mi surpriziĝis, ke neniu el la ĉirkaŭaj feriantoj interesiĝas pri la kverelo kaj ili daŭrigis siajn distrajn agadojn.

Manly Plaĝo. Hodiaŭ estis eble proks. 25 gradoj. Mi scivolas kiom da homoj estis ĉe la marbordo dum hieraŭ, kiu estis sabato kaj kiam estis proks. 38 gradoj?

Manly Beach. Today was about 25 degrees. I wonder how many people were present yesterday, a Saturday, with a temperature of about 38 degrees?

Esperantistoj ĉe Norda Kapo, kiu lokiĝas je la enirejo de la haveno de Sidnejo. En la fono estas vidata Sidnejo. Maldekstre al dekstre staras Siu Yee, Antonio kaj Sabine.

Esperantists at North Head, which is located at the entrance of Sydney Harbour. In the background Sydney can be seen. Left to right are Siu Yee, Anthony and Sabine.

Poste, mi informiĝis, ke la okazaĵo estas nur ludado de hipoteza evento kaj ĝi estas por ekzercado. Mi certe estis senĉagrenigita. La vundo kaj sango estis neaŭtentikaj.

Tiam ni piediris al marbordo de *Shelly* kaj ni renkontis Antonio Gaskel, kiu estas eminenta ano de la Manly Esperanto-Klubo. Ni iris al Norda Kapo, kiu estas duoninsulo farita de sablo-ŝtono kaj enhavas areon de 3.8 km2. La duoninsula naturparko havas krutajn klifegojn ĉe kelkaj el ĝiaj flankoj.

La pejzaĝo ĉe Norda Kapo estas mirinda, kaj ni povis vidi la urbocentron de Sidnejo en la malklareta distanco. Antonio diris, ke dum la post-Kristnaska tago (la 26a de decembro) amasoj da homoj estas ĉi tie, ĉar la duoninsulo estas bona videjo por la rigardado de la preterveturantaj jaktoj en la jaktkonkurso Sidnejo al Hobarto.

Ni ankaŭ vidis la Sudan Kapon, kiu estas proksimume 4 km for kaj estas la alia flanko de la enirejo de la sidneja haveno. Oriente estas la Pacifika Oceano. Estis tre memorinda ekskurso. ★

Je la fono videblas la klifoj de Norda Kapo. Maldekstre al dekstre staras Sabine, Siu Yee and Kam.

The cliffs of North Head are visible in the background. Left to right are Sabine, Siu Yee and Kam.

Legio de Bona Volo

La koro kiu pulsas por la homaro de 60-jaroj

de Paulo César

Legio de Bona Volo (LBV), fondita en Brazilo de la karmemora radiokomunikanto Alziro Zarur (1914-1979) la 1-an de januaro 1950, estas bonfara, filantropia, eduka, klereca, filozofia, ekumena kaj altruisma, senprofitcela. Ĝi estas ĉefgvidata de la ĵurnalisto, radiokomunikanto, verkisto, komponisto kaj poeto José de Paiva Netto (www.paivanetto.com.br). La institucio, kiu ĝuas internacian prestiĝon sur la kampo pri edukado kun ekumena spiritualeco, kunlaboradas ekde sia apero por plibonigi la vivo-kvaliton de popoloj en situacio de damaĝebleco aŭ socia risko. Ĝia misio: promocii edukadon kaj klerecon kun spiritualeco por ke estu nutrado, sekureco, sano kaj laboro por ĉiuj, en la formado de la ekumena civitano.

Ekde 1994, LBV tenas partnerajn rilatojn kun Unuiĝintaj Nacioj (UN), pere de la Departemento pri Publika Informado (DPI). En 1999, ĝi fariĝis la unua brazila civila organizo, kiu akiris ĉe UN la statuson de ĝenerala konsulto en la Ekonomia kaj Socia Konsilantaro

(Ekosok). La laboron de LBV oni plenumas, per sendependaj sidejoj, en sep landoj (Argentino, Bolivio, Brazilo, Paragvajo, Portugalio, Urugvajo kaj Usono).

LBV, ekde sia fondiĝo, apogas Esperanton per ĉiaj disponeblaj rimedoj, tiel efektivigante unu el siaj celoj: "Batali por la plej granda disvastigado de la internacia lingvo Esperanto, altvalora ilo por la interfratiĝo de la popoloj, laŭ la konsidero ke LBV estas la Esperanto de la religioj, samkiel Esperanto estas la LBV de la lingvoj". Kreita en la 1960-aj jaroj, la Departemento de Esperanto de LBV celas disvastigi ĝian ekumenan mesaĝon al ĉiuj, uzante por efektivigi tion la internacian idiomon kiel povan ilon de unuigo. De tiam oni tradukas plurajn publikigaĵojn, kiel ekumenajn preĝojn, literaturajn tekstojn, revuojn, gazetojn, faldfoliojn, librojn por infanoj, k.a. La uzado de Esperanto ankaŭ okazas en la Templo de Bona Volo (TBV), la Templo de Paco, fondita de Paiva Netto, kaj aklamita de la popolo kiel unu el la sep mirindaĵoj de la ĉefurbo de Brazilo. La Ekumena Piramido de LBV – kiel ĝi ankaŭ estas konata ekde sia inaŭguro (la 21-an de oktobro 1989) – jam proksimume ricevis 20 milionojn da vizitantoj kaj pilgrimantoj el pluraj landoj. TBV situas ĉe SGAS 915, Lotes 75/76, en Brazilio/DF, Brazilo.

Vizitu la retejon www.bonavolo.com kaj konu la agadon de LBV plenumatan en Brazilo kaj en la mondo! ★

Esperanto marketing and publicity

by Tim Stackpool

Achieving the long-term goal of lifting the profile of Esperanto in Australia, and then subsequently raising the number of students and speakers of the language takes a multi-channelled approach.

A commercial corporation faced with a similar dilemma would merely allocate significant advertising funds and then saturate the market with their message, and we see that approach every day. As a not-for-profit association we unfortunately lack that luxury.

Since being seconded to the position of Publicity Director of the AEA, it has been my pleasure to seek out stories and issues of interest to this country's population, and feed those stories to contacts in the media via press releases, dispatched on average of one release per month. Currently, more than 100 media contacts are on the AEA media mailing list. These are direct email addresses of reporters, journalists and radio presenters across the nation. The content of the media releases range from important association events such as the Summer School or Congress, to local general interest subjects where Esperanto has either made an impact, or has the opportunity to do so.

It has also been my pleasure to assist local and state Esperanto groups with the publicity of their events or member achievements in a similar manner. In fact, stories such as these are often very effective, as local media love local stories about local people. In this regard, individuals or groups are urged to forward local news stories related to Esperanto, which can be fed to the media, either under the auspices of a group or merely as an individual human interest piece.

Some media releases are subsequently successful by resulting in publication, exposing the language to thousands of members of the public. Others are not so successful. Irrespective of publication, every release achieves the goal of lifting the level of Esperanto awareness within the media contingent. We leave them in no doubt that Esperanto is alive and well and growing across the world, thanks in part to the ubiquitous nature of the internet. In fact, it could be argued that the

language has never been as accessible as it is today.
It is my intention to continue to further lift the awareness of Esperanto in the community by devising (or to continue) the following:

- A simple welcome/info pack forwarded to any new members, or an enquiry for more info from the media. It would contain basic material about the language, available local groups, worldwide advantages of the language etc.

Seasonal advertising across various media as appropriate, informing and highlighting any official events, or otherwise worldwide advantages of the language and online learning resources.

- Online bulletin as a means of keeping in touch with members and to engage a sense of community for those who cannot attend community or local meetings, as well as a source of casual information for the non-speaker.
- Public speaking resources so that any speaker or enthusiast can present their experience with Esperanto to community groups who welcome guest speakers to their meetings.

Apart from determining the budget for such initiatives, a greater challenge is to meet the expectations of membership to those who join. Specifically stated advantages and returns from adopting the language (and from being a member or a group or association) must be determined and agreed upon in order to form the cornerstone of any marketing, publicity or membership drive. This applies to the awakening and publicising of the language, but should not infringe upon the goals and aspiration of members or any group who, given their own set of priorities and goals, are as diverse and varied as the world in which we live. ★

Anonco

La jarkunsido de AEA, 2010, okazos en la Esperanto-Domo, Sidnejo, la 27an de novembro, je la 1a horo posttagmeze. La adreso estas: 143 Lawson Strato, Redfern, (tre proksime al la Redfern Stacidomo) .

Eblas kunveni en la Esperanto-Domo iam post la 10a antaŭtagmeze por renkonti amikojn kaj malstreĉiĝi. Ni lunĉos kune je la 12a. Espereble, la kunsido estos finita antaŭ la 4a kaj ni devos foriri je la 5a.

Froth and Bubble

de Marumi Smith

The 4th Froth and Bubble Festival, an extremely diversified and successful literary festival, took place at Torquay College, Torquay, the Surf Coast Centre, on June 18-20, 2010.

This festival is the brainchild of John and Elrae Adams (TEKK Founders and also the founding members of the Adam Lindsay Gordon Commemorative Society). There were over 35 presenters, with each person talking about their literary interests, ranging from singing their own poems, talking about their books, how to write an eulogy, and so on.

TEKK members, Miranda Lutz and Marumi Smith, gave a 60-minute presentation on the Women's Safety Program, in both Esperanto and English. Carol Lutz helped the translation of the slide shows into Esperanto. The program was light hearted, causing some laughter during the demonstration of actual self-defense techniques and art form of Tang Soo Tao Martial Arts. Tang Soo's Graeme and his son Robert (age 14) also participated in the demonstration.

Marumi emphasized the 'outer and inner balance of the person', and the importance of cultivating positive body languages through exercise and positive thinking. Some musical relics of Joe Cocker's 'You are so beautiful' and heavy metalica might have stirred up the audience's interests.

You are all welcome to experience this unique Froth and Bubble Festival in 2011. Please visit www.torquayfrothandbubblefestival.com for more information. ★

Elrea, Miranda, John, Kam kaj Philip

New Zealand Esperanto Association

P.O. Box 8140
Symonds Street
Auckland 1035
New Zealand

www.esperanto.org.nz
www.oceania-esperanto.weebly.com
exec@esperanto.org.nz
0800 350 781

David Ryan | President
ryangomez@xtra.co.nz

Chris Krägeloh | Vice-President
ck@esperanto.org.au

Donald Rogers | Treasurer
dero2648@clear.net.nz

Bradley McDonald | Secretary
bradleym@waoih.co.nz

Howard Gravatt | Assistant Secretary
hgravatt@ihug.co.nz

Erin McGifford | Committee Member
erinmcgifford@hotmail.com

NZEA's vision is for everyone in New Zealand to recognise the value of Esperanto as an international language.

NZEA is one of the oldest Esperanto associations in the world, and is responsible for promoting Esperanto in New Zealand, providing learning material, answering queries from the public about Esperanto, and organising the annual NZEA conference.

Australian Esperanto Association

Esperanto House
143 Lawson Street
Redfern NSW 2016
Australia

www.esperanto.org.au
www.oceania-esperanto.weebly.com
info@esperanto.org.au
(+61 2) 9319 4775

Dianne Lukes | President
prezidanto@esperanto.org.au

Kam Lee | Administrative Director
admin@esperanto.org.au

Stephen Pitney | Financial Director
financoj@esperanto.org.au

Dir. of Member Services
servoj@esperanto.org.au

Tim Stackpool | Dir. of Promotion
informado@esperanto.org.au

Jennifer Bishop | Director of Education
edukado@esperanto.org.au

Yaw Ampomah Badu | Dir. of Implementation
utiligado@esperanto.org.au

AEA was established for the promotion, education and use of the international language, Esperanto, in Australia.

AEA aims to make Esperanto available to help with intercultural understanding and harmony, and works to foster co-operation among Esperanto organisations with similar aims.

100 JAROJ

Inter la 9-a ĝis 17-a de julio 2011
ni celebros 100 jarojn de
Esperanto-kongresoj en Aŭstralio.

Venu al Adelajdo

Kie okazis kongreso de AEA en 1911kaj la UK de 1997.

aea2011kongreso.ning.com
www.sa.esperanto.org.au

Esperanto Aŭstralio★
100 JAROJ
1911 - 2011